

[Kolbjørn.]

stre af medlemmer af finansudvalget, som under hvert afsnits behandling må gennemgå de enkelte paragraffer. Derefter skulle enkeltheder kunne fremføres af interesserede medlemmer og fagministrene kunne udtale sig. Dette var måske en mulighed for at få det saglige indhold af dette omfattende lovkompleks bedre belyst. Tingets anden behandling af finanslovsforslaget har jo i en årrække været rent formel, og tredje behandling plejer at foregå på et tidspunkt, da den nødvendigvis må være ret summarisk og der kun er mulighed for at svare ja eller nej til de allerede stillede ændringsforslag. Jeg tror, vi burde se på denne andetsteds anvendte behandlingsform i det af tinget nedsatte udvalg angående tillægsbevillingslovsforslagets behandling og finansudvalgets arbejdsform.

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensens udtalelser vedrørende stabiliteten i statsbudgettet og pengepolitikken har den højtærede finansminister svaret på. Jeg har nogle bemærkninger til et par andre punkter af det ærede medlems tale. Den reservation, med hvilken det ærede medlem udtrykte sig vedrørende finanslovens ændrede opstilling, forbavsede mig — det tilkommer ikke mig at give anvisninger, det være sig langtfra — men jeg troede faktisk, at arbejdet i udvalget vedrørende statsbudget og regnskab var sket i nærmere føling med det ærede medlem. Det forberedende arbejde har dog stået på siden ca. 1950, altså også i det ærede medlems ministertid. Indstillingerne er forberedt af ledende tjenestemænd fra finansministerium, hovedbogholderi og hovedrevisorater; og i selve finansudvalget, hvor man har gennemdrøftet dem, er alle de store partier repræsenteret. Nu, da udvalgets arbejde er begyndt at finde praktisk udtryk, må det selvfølgelig gøres til genstand for drøftelser her og i finansudvalget med afvejning af fordele og mangler. Under denne vurdering vil det ærede medlems betragtninger være sikret udelt opmærksomhed.

Må jeg anstille nogle foreløbige betragtninger vedrørende en af hovedindvendingerne. De er af mere teknisk end politisk natur, men formentlig af en vis principiel interesse ved denne første behandling.

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristen-

sen kritiserede, at der på finanslovsforslaget kun beregnes rente af den i statens forretningsmæssige virksomheder anbragte kapital. Siden 1925 har man også belastet statens andre faste ejendomme og anlæg med en renteudgift, der overførtes som indtægt til finanslovens § 3. Det var utvivlsomt et meget stort fremskridt, da Bramsnæs i sit første finanslovsforslag på grundlag af overvejelserne i statsregnskabskommissionen af 1921 gennemførte forrentning og afskrivning i statshusholdningen. Vi kan kun bedømme resultatet af en driftsvirksomhed, hvis der beregnes rente og afskrivning af kapitalen; uden dette mangler vi et fast grundlag for bestemmelsen af priser og takster, men spørgsmålet er, hvorvidt det også er af praktisk værdi at beregne rente af alle øvrige aktiver. Jeg erkender gerne, at jeg længe har anset dette for en selvfølge, men drøftelserne i det siddende udvalg vedrørende statens budget og regnskab har fået mig til at tvivle. Jeg har da også konstateret, at statsregnskabskommissionen heller ikke var så sikker. Den siger i sin betænkning af 1926, side 29 bl. a., at imod posteringen af renter

„vil der antagelig ikke blive gjort indsigelse, når talen er om statens indtægtsgivende virksomheder, men når man ikke begrænser sit forslag til disse alene, er det, fordi man ikke tør se bort fra den mulighed, at der også under §§ 8—25 findes eller kan opstå ejendomme og anlæg, hvor tilsvarende betragtninger i samme grad kan gøres gældende. Hvad man særlig har haft for øje, når talen er om bygninger under §§ 8—25, er tjenesteboliger, hvor den posterede leje jo er beregnet at skulle dække ejendommens driftsudgifter, samt de eksisterende og mulig senere tilkommende fabriktionsvirksomheder eller andre foranstaltninger, der kan tjene til fremskaffelsen af statens fornødenheder, og hvortil der kræves kapital.“

Det foreliggende finanslovsforslag har søgt at tage hensyn til betragtninger som de af statsregnskabskommissionen fremførte ved at samle alle forretningsmæssige virksomheder på § 2. Spørgsmålet om tjenesteboligers leje er jo i dag adskilligt mere kompliceret. På finansloven for 1954—55, altså den, vi i øjeblikket administrerer efter, fin-